

Status på udvalgte nøgletal – april 2017

Steen Bocian, Cheføkonom, Dansk Erhverv

Status på den økonomiske udvikling

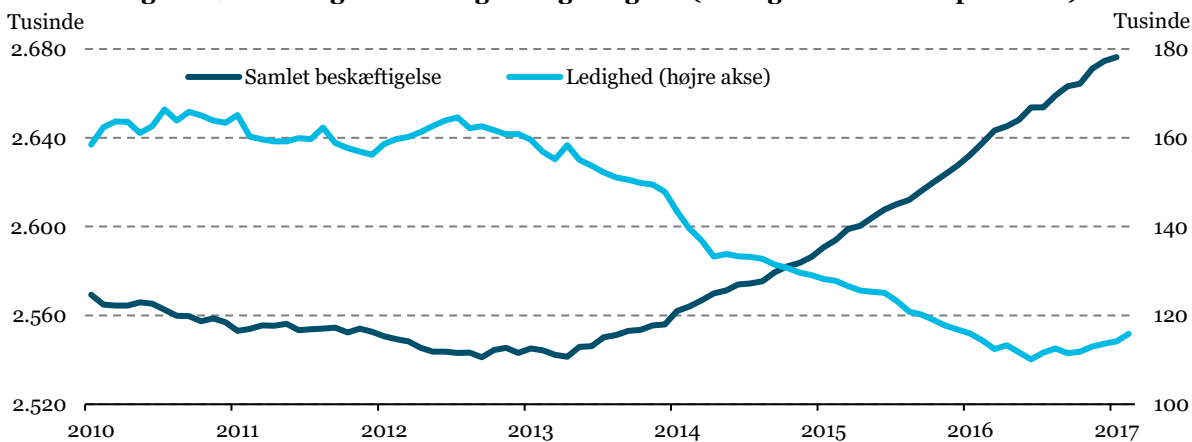
Vi har økonomisk fået en god start på 2017. De globale nøgletal peger op, og prognoserne for global vækst bliver revideret op – seneste har IMF revideret deres globale vækstskegn yderligere et nøk op. Det smitter også af på dansk økonomi, men trods stærk vækst i både forbrug og eksport i slutningen af 2016, tegner de danske nøgletal generelt ikke et billede af accelererende vækst. Beskæftigelsen stiger dog fortsat. Vi venter en vækst på i størrelsesordenen 1,75% i både 2017 og 2018. Det er højere vækst end i 2016, men det er ikke høj vækst. Der er politisk usikkerhed i både USA og Europa. I Europa er der valg i Frankrig den kommende måned, og derefter følger parlamentsvalg i både England og Tyskland. Forhandlingsprocessen med hensyn til brexit skal rulles i gang i år. Lave renter samt stigende udlån til virksomheder giver en hjælpende hånd til dansk erhvervsliv efter nogle svære år.

Forbrugerne

Ledighed og beskæftigelse: Fortsat beskæftigelsesfremgang og øget arbejdsstyrke

Lønmodtagerbeskæftigelsen steg med yderligere 1.800 personer fra december sidste år til januar i år. Fremgangen i beskæftigelsen fortsætter dermed, men de seneste måneder har jobvæksten været lidt lavere end månederne før. Lønmodtagerbeskæftigelsen er steget med 135.200 personer siden bunden. Ledigheden steg i februar med 1.700 personer, så der nu er 115.800 fuldtidsledige. Ledigheden har været svagt stigende de seneste måneder trods fremgang i beskæftigelsen. Baggrunden er en udvidelse af arbejdsstyrken. Flere modtagere af integrationsydelse vurderes som jobparate, og dermed indgår de i ledighedstallene og arbejdsstyrken. Grundlæggende er det positivt, da det betyder, at de er kommet tættere på arbejdsmarkedet. Stigningen skal ikke tolkes som en vending på arbejdsmarkedet. Ledighedsprocenten ligger på 4,3%. Hvis beskæftigelsen skal stige yderligere, så er det en forudsætning, at arbejdsstyrken udvides, ellers vil flaskehalsproblemerne hurtigt vokse sig store.

Sæsonkorrigeret lønmodtagerbeskæftigelse og ledighed (omregnet til fuldtidspersoner)

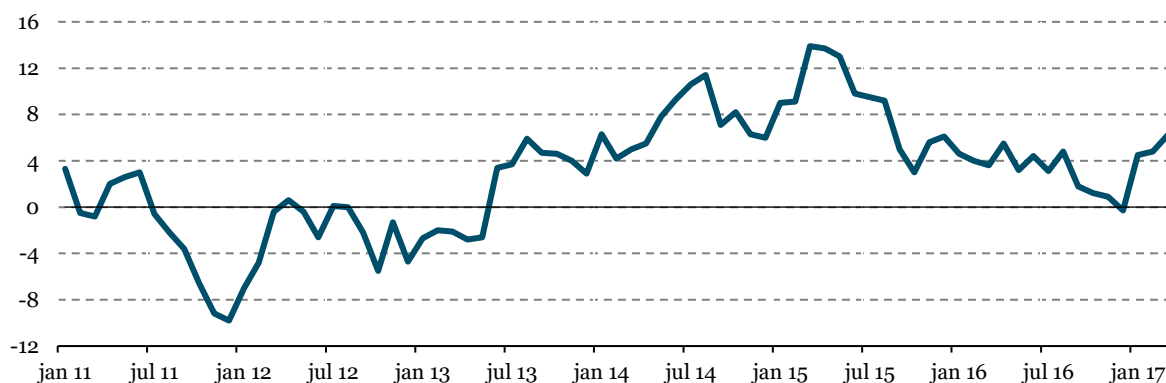

Kilde: Danmarks Statistik hhv. 21. marts og 31. marts 2017

Forbrugerforventninger: Forbrugertilliden forbedret i det nye år

Forbrugertilliden har været stigende i år efter et fald i 2. halvår sidste år. Forbrugertillidsindikatoren ligger nu på 6,2, hvilket indikerer fortsat vækst i det private forbrug. I 4. kvartal sidste år steg det private forbrug mere end normalt, og selvom vi forventer lavere vækst her i 2017, så er forudsætningerne for forbrugsfremgang altså gode.

Forbrugertillidsindikator

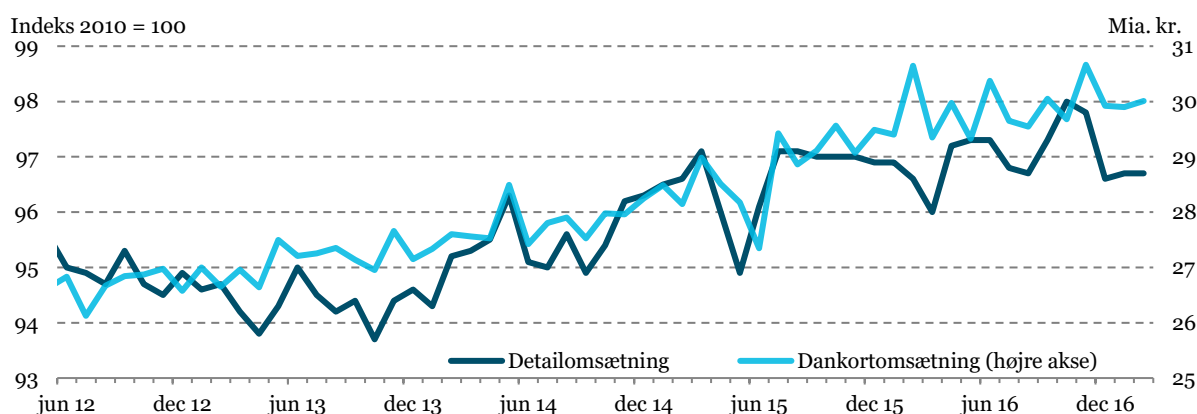
Kilde: Danmarks Statistik 23. marts 2017.

Note: Indikatoren belyser befolkningens syn på den aktuelle og den fremtidige økonomiske situation.

Detail- og dankortomsætning: Stille start på forbrugsåret 2017

Detailomsætningen faldt med 0,1% fra januar til februar, når der korrigeres for normale sæsonudsving. Efter et meget stærkt 4. kvartal 2016, så er detailomsætningen vågnet op til en lidt mere grå hverdag her i 2017. Det samme billede ses for Dankortsætningen til og med februar. Tal for omsætningen på Dankort i påsken tydeliggør dog, at det private forbrug stadig lever i bedste velgående. Omsætningen på Dankort lå i påsken 2017 over 9% højere end niveauet sidste. Ud over, at beskæftigelsesfremgang, reallønsvækst og lav rente har haft stimuleret, så har det også spillet en rolle, at restskat fra 2016 blev udbetalt onsdag inden påske.

Indeks for solgte mængder i detailhandlen og dankortomsætning, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik og Nets hhv. 22. marts og marts 2017

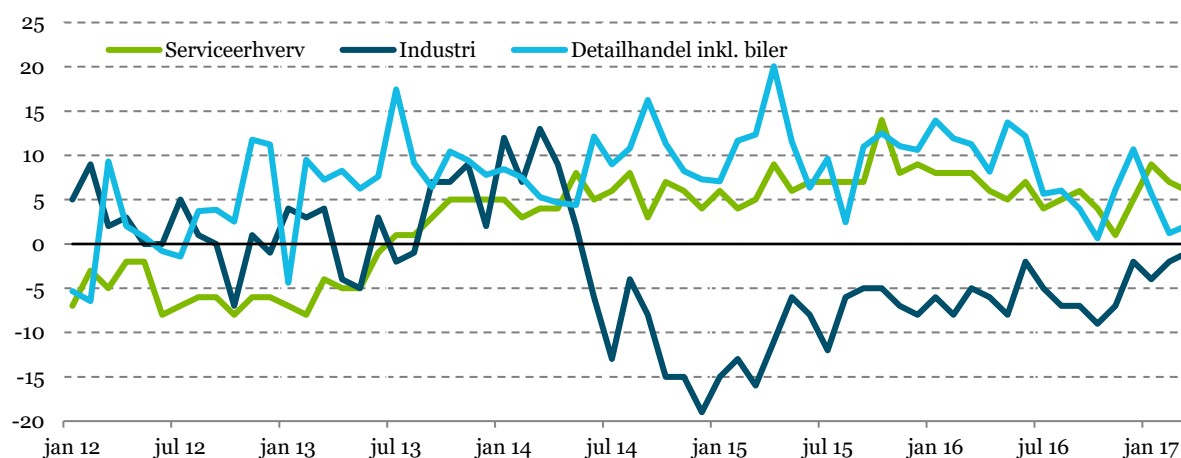
Note: Dankortomsætningen er korrigeret for mobilovertførsler (Mobile Pay). Opgørelsen af detailomsætningen påvirkes negativt af stigende e-handel (både indenlandsk og udenlandsk), som ikke indgår fuldt ud i indekset.

Virksomhederne

Konjunkturindikatorer: Fremgang, men mudret billede

Nøgletallene for dansk erhvervsliv har generelt været en smule mudrede her i 2017. I marts faldt konjunkturbarometrene for service. Til gengæld steg industritilliden og tilliden i detailhandlen en smule. Sammenvejer man konjunkturbarometrene til et samlet barometer for dansk erhvervsliv, så lå det højt i januar. Siden er indekset faldet noget, men niveauet er fortsat forholdsvis højt. Så barometeret står på ”smukt”, men ikke ”meget smukt”. Generelt har de danske nøgletal ikke været helt ligeså gode, som nøgletallene for den globale økonomi.

Sammensatte konjunkturindikator

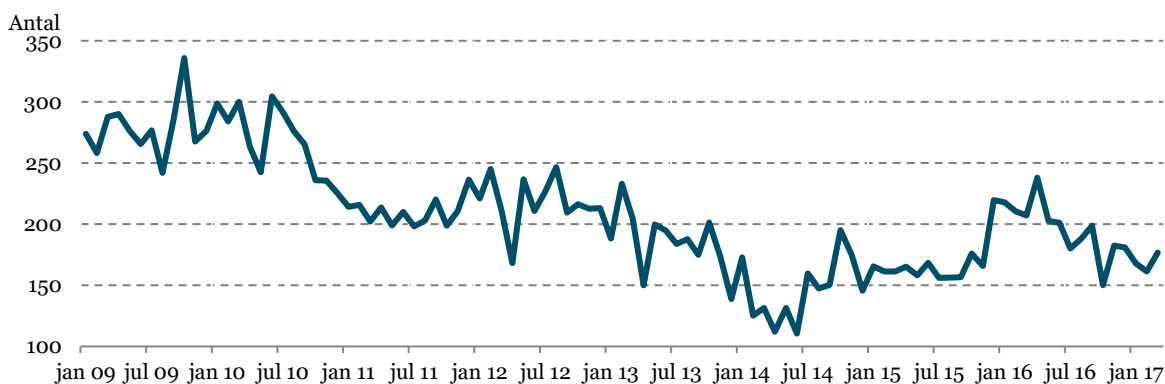
Kilde: Danmarks Statistik 30. marts 2017.

Note: Konjunkturindikator for detailhandel sæsonkorrigeres ikke, da der ikke findes sæsonmønstre i tallene.

Konkurser: Kun få aktive virksomheder går konkurs

178 aktive virksomheder blev erklæret konkurs i marts måned. Det var stort set samme niveau som månederne før. Konkurser var en stor udfordring i årene efter finanskrisen – men antallet af konkurs er nu normaliseret og udviklingen fra måned til måned skyldes ofte statistiske tilfældigheder.

Konkurser blandt aktive virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik 6. april 2017. Egen sæsonkorrektur.

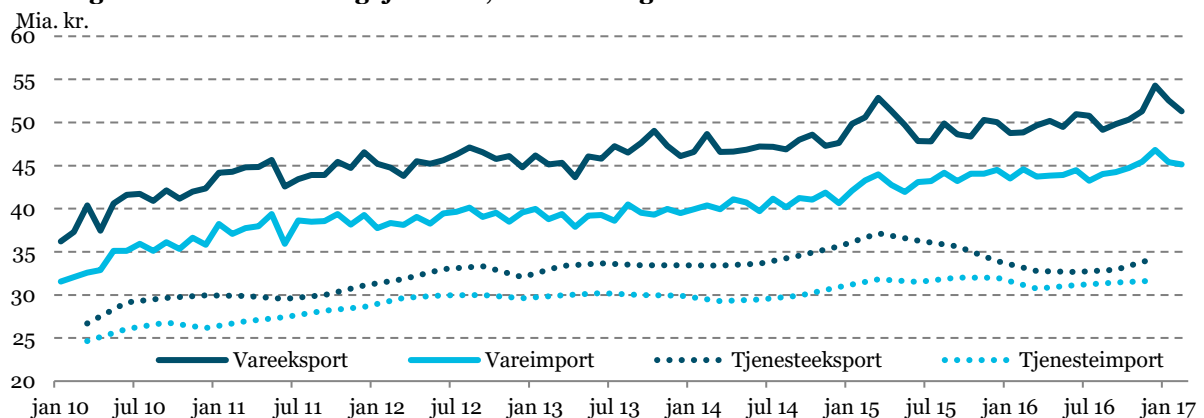
Note: Konkurser blandt aktive virksomheder (dvs. virksomheder med beskæftigede og/eller en omsætning over 1 mio. kr.). Udviklingen fra foråret 2015 til sommeren 2016 er ikke retvisende pga. opgørelsesfejl hos myndighederne.

Internationalt udsyn

Udenrigshandel: Eksporten falder fra årets start – men niveauet er ok

Vareeksporten steg kraftigt i december. Det sikrede, at vareeksporten fik sluttet 2016 fornuftigt af efter, at der ellers havde været betydelige udfordringer i løbet af året. I kølvandet på den flotte fremgang i slutningen af sidste år, så er det ikke overraskende, at eksporten er faldet en smule tilbage her ved indgangen til 2017. I januar faldt vareeksporten med 3,1%, hvilket blev fulgt op af et fald på 2,4% i februar. Kigger vi på udviklingen over de seneste tre måneder, så er det dog blevet til en vækst på 4,5%. Fremgangen i eksporten skal ses i lyset af, at de globale økonomiske nøgletal er i bedring. Eksporten udfordres dog af, at væksten i produktionsomkostningerne i Danmark er højere end i vores konkurrentlande – så vi mister igen lønkonkurrenceevne. Mere protektionistiske strømninger kan blive en strukturel udfordring for eksporten de kommende år - men effekt på kort sigt er lille.

Udenrigshandel med varer og tjenester, sæsonkorrigeret

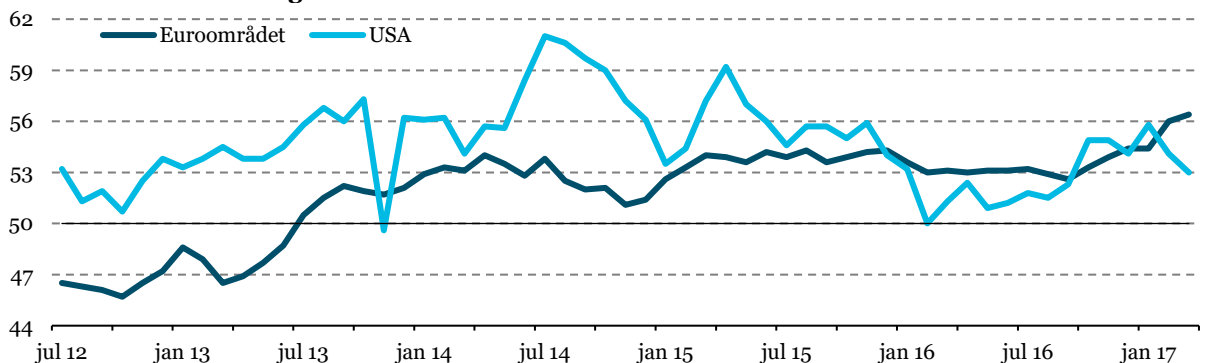

Kilde: Danmarks Statistik 10. april 2017. **Note:** Tallene for udenrigshandel er opgjort i løbende priser. Tjenesteeksport og -import opgøres kun kvartalsvist og er i figuren omregnet til månedsniveau. Vareim- og eksport opgøres ekskl. skibe og fly.

Internationale konjunkturindikatorer (PMI): Global økonomisk fremgang

PMI-indeksene, som anses som en ret sikker strømpil på de aktuelle konjunkturer, ligger højt. I marts faldt indikatoren dog yderligere en smule i USA, mens den steg i Europa. Med et niveau et stykke over 50, det neutrale niveau, så indikerer PMI-indikatorerne dog fremgang på begge sider af Atlanten.

PMI-indikatorer i EU og USA

Kilde: Markit Economics 5. april 2017.

Note: PMI-indikatorer er en konjunkturmåling blandt indkøbschefer i industri og service. En værdi over 50 indikerer fremgang.

Finansielle forhold

De globale aktiekurser var generelt stigende fra efteråret sidste år og frem til starten af marts i år. Siden er gassen gået en smule af ballonen, det amerikanske marked har været svagt faldende siden starten af marts. De europæiske aktier fortsatte op indtil slutningen af marts, men er også faldet siden. C20 handler i øjeblikket tæt på samme niveau som i februar. Aktierne stimuleres af lempelig pengepolitik og generelt gode økonomiske nøgletal. Selvom pengepolitikken er lempelig, strammes den dog i USA, hvilket er en del af forklaringen på, at farten på aktiemarkedet er taget af.

Olieprisen er steget lidt over de seneste uger, og brentolie handles i øjeblikket til en pris på cirka 55 dollar tønden. Sammenligner vi med samme tid sidste år, så er olieprisen dog steget. I april sidste år kostede brentolie i størrelsesordenen 45 dollar tønden. Hvor olieprisen i starten af året i år klart trak inflationen op, så er den inflationsdrivende effekt fra olieprisen ved at forsvinde, da olieprisen reelt ikke har ændret flyttet sig særligt meget siden sommeren sidste år.

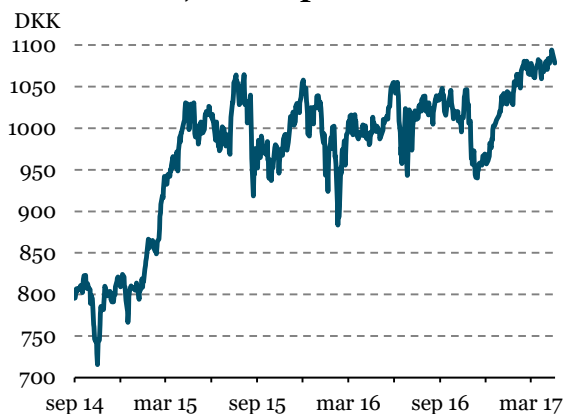
Dollaren har handlet stort set sidelæns siden starten af januar. Niveaue på i underkanten af 7 kroner/dollar er set i et lidt længere perspektiv højt, mens det skal ses i lyset af, at pengepolitikken strammes i USA, mens den fortsat lempes i Europa. Hvor dollaren er dyr, så er pundet forholdsvis billigt som følge af usikkerheden knyttet til Brexit. Samlet er den effektive kronekurs faldet siden efteråret sidste år. En svag effektiv kronekurs gør vores eksport relativt billigere og er derfor godt for den danske konkurrenceevne.

Både bankernes og realkreditinstitutternes renter på udlån har været faldende siden begyndelsen af 2012, men hen over de seneste er bankernes udlånsrenten til erhverv faktisk steget en smule. Renteniveauet er dog fortsat meget lavt, og danske virksomheder med behov for likviditet betaler i stigende omfang negative renter på indlån. Det forventes, at de korte renter vil blive sat yderligere 2-3 gange op i USA i løbet af 2017. Højere centralbankrenter er endnu ikke på tale i Europa, men den højere amerikanske rente kan meget vel over det kommende år trække i retningen af svagt stigende renter herhjemme. De lave renter stimulerer økonomien og er til gavn for især boligmarkedet og privatforbruget. Det lave renteniveau er en konsekvens af lav inflation og en svag verdensøkonomi. I Europa kommer renten tidligst til at blive sat op i midten af 2018.

Bankernes udlån til virksomhederne stiger, og årsvæksten var i februar på 3,6 pct. Realkreditudlånet til virksomheder fortsætter også med at stige – med en årsvækst i januar på 2,0 pct. Den seneste udgave af Nationalbankens udlånsundersøgelse viste igen små lempelser i både bankers og realkreditinstitutters kreditvilkår over for virksomheder i 4. kvartal 2016 med forventninger om yderligere lempelser i 1. kvartal i år. Det stigende udlån og små kreditlempelser er gode tegn for virksomhederne.

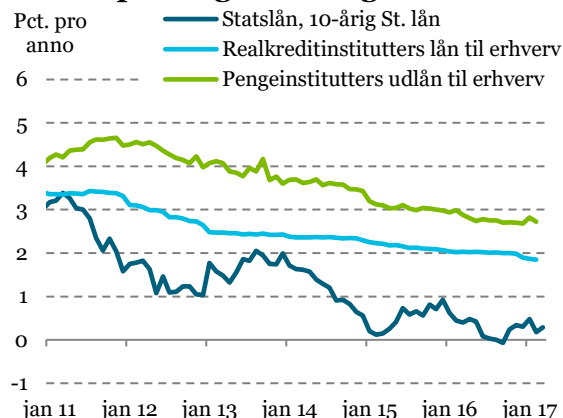
Lave oliepriser og renter samt stigende udlån til virksomheder giver sammen med lempeligere kreditpolitik en hjælpende hånd til dansk erhvervsliv. Det lave renteniveau er omvendt også tegn på, at den europæiske økonomi fortsat har udfordringer. Gunstige finansielle forhold er derfor ikke nok til for alvor at hive væksten opad, ligesom adgangen til risikovillig kapital stadig er en udfordring for virksomheder i Danmark.

Aktiekurser, C20 Cap

Kilde: Euroinvestor, 19. april 2017

Renter på obligationer og udlån

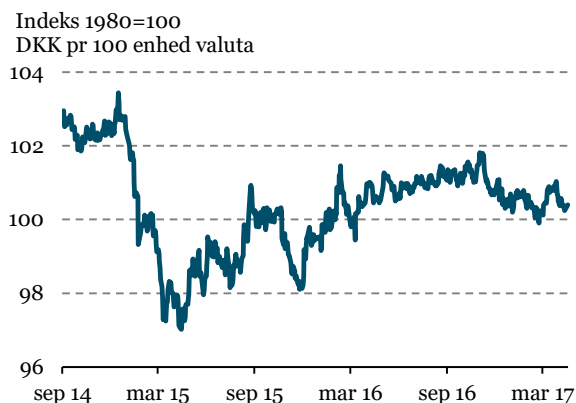
Kilde: Danmarks Statistik og Nationalbanken hhv. 27. marts og 18. april 2017. **Note:** Renten på realkreditlån er inkl. bidrag. Databrud fra sep. 2013 til okt. 2013 for renten på lån fra penge- og realkreditinstitutter

Oliepris i USD

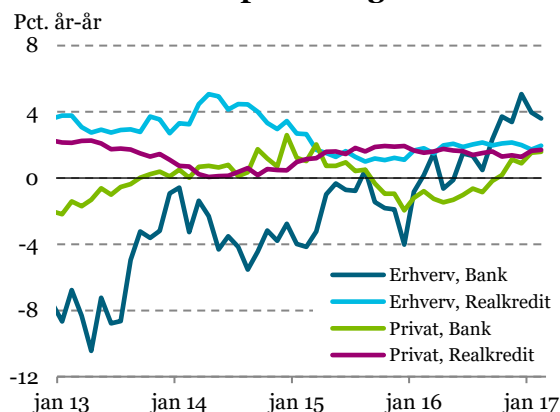
Kilde: Euroinvestor, 19. april 2017

Effektiv kronkurs

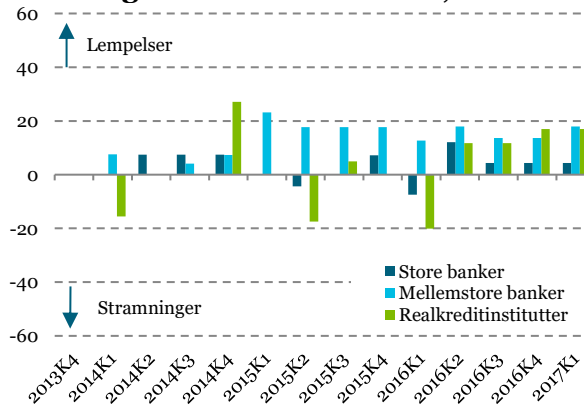
Kilde: Danmarks Statistik, 19 april 2017

Udlånsvækst til private og erhverv

Kilde: Nationalbanken, 28. marts 2017

Ændringer i kreditstandarder, erhverv

Kilde: Nationalbanken, 11. april 2017

